

Domstolens dom (första avdelningen) av den 11 juni 2015 (begäran om förhandsavgörande från Fővárosi Törvényszék – Ungern) – Berlington Hungary Tanácsadó és Szolgáltató kft m.fl. mot Magyar Állam

(Mål C-98/14) ⁽¹⁾

(Begäran om förhandsavgörande — Frihet att tillhandahålla tjänster — Hasardspel — Nationell skatt på drift av spelautomater i spelhallar — Nationell lagstiftning som förbjuder drift av spelautomater i andra lokaler än kasinon — Principerna om rättssäkerhet och om skydd för berättigade förväntningar — Direktiv 98/34/EG — Skyldighet att överlämna utkast till tekniska föreskrifter till kommissionen — Medlemsstatens skadeståndsansvar när lagstiftning som strider mot unionsrätten har åsamkat skada)

(2015/C 270/11)

Rättegångsspråk: ungerska

Hänskjutande domstol

Fővárosi Törvényszék

Parter i målet vid den nationella domstolen

Kärande: Berlington Hungary Tanácsadó és Szolgáltató kft, Lixus Szerencsejáték Szervező kft, Lixus Projekt Szerencsejáték Szervező kft, Lixus Invest Szerencsejáték Szervező kft, Megapolis Terminal Szolgáltató kft

Svarande: Magyar Állam

Domslut

- 1) Nationell lagstiftning, såsom den som är aktuell i det nationella målet, vilken utan att föreskriva någon anpassningsperiod femdubblar den fasta skatten på spelautomater i spelhallar och genom vilken det dessutom införs en procentuell spelskatt på samma verksamhet, inskränker friheten att tillhandahålla tjänster, vilken föreskrivs i artikel 56 FEUF, i den mån den förbjuder, försvårar eller gör det mindre attraktivt att utöva friheten att tillhandahålla tjänster avseende driften av spelautomater i spelhallar i Ungern, vilket det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.
- 2) Sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet, genom vilken drift av spelautomater i andra lokaler än kasinon förbjuds, utan att näringsidkare som driver spelhallar beviljas en övergångsperiod eller erbjuds ersättning, inskränker friheten att tillhandahålla tjänster, vilken föreskrivs i artikel 56 FEUF.
- 3) De inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster som kan följa av sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet kan endast anses motiverade av tvingande skäl av allmänintresse om den nationella domstolen, efter att ha gjort en helhetsbedömning av omständigheterna kring antagandet och tillämpningen av denna lagstiftning, konstaterar att
 - lagstiftningen i första hand verkligen syftar till att uppnå målen att skydda konsumenter från spelberoende och att förebygga kriminalitet och bedrägeri kopplat till spel; den omständigheten att en begränsning av hasardspelsverksamheten indirekt påverkar medlemsstatens budget på ett fördelaktigt sätt, genom att öka skatteintäkterna, hindrar inte att denna begränsning i första hand verkligen anses syfta till att uppnå sådana mål,
 - lagstiftningen syftar till att på ett sammanhängande och systematiskt sätt förverkliga dessa mål, och att
 - lagstiftningen uppfyller de krav som följer av unionsrättens allmänna principer, särskilt av principerna om rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar samt rätten till egendom.

- 4) Artikel 1 punkt 11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter, i dess lydelse enligt rådets direktiv 2006/96/EG av den 20 november 2006, ska tolkas så, att
- bestämmelser i nationell lagstiftning vilka femdubblar den fasta skatten på drift av spelautomater i spelhallar och genom vilka det dessutom införs en procentuell spelskatt på samma verksamhet, inte utgör ”tekniska föreskrifter”, i den mening som avses i denna bestämmelse, och att
 - bestämmelser i nationell lagstiftning vilka förbjuder drift av spelautomater i andra lokaler än kasinon utgör ”tekniska föreskrifter”, i den mening som avses i denna bestämmelse, med avseende på vilka utkasten ska anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 8.1 första stycket i detta direktiv.
- 5) Artikel 56 FEUF syftar till att ge enskilda rättigheter, varför en medlemsstats åsidosättande av denna artikel, till exempel genom lagstiftningsarbete, ger enskilda rätt till ersättning från denna medlemsstat för skada som de lidit till följd av åsidosättandet, i den mån som nämnda överträdelse är tillräckligt klar och det finns ett direkt orsakssamband mellan åsidosättandet och den skada som de drabbade personerna har lidit, vilket det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.
- 6) Artiklarna 8 och 9 i direktiv 98/34, i dess lydelse enligt direktiv 2006/96, syftar inte till att ge enskilda rättigheter, varför en medlemsstats åsidosättande av dessa artiklar enligt unionsrätten inte ger enskilda rätt till ersättning från denna medlemsstat för skada som de lidit till följd av åsidosättandet.
- 7) Den omständigheten att nationell lagstiftning, som den som är aktuell i det nationella målet, rör ett område på vilket medlemsstaterna har befogenhet, påverkar inte svaren på de frågor som ställts av den hänskjutande domstolen.

⁽¹⁾ EUT C 142, 12.5.2014.

Domstolens dom (andra avdelningen) av den 11 juni 2015 – Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) mot Europeiska kommissionen

(Mål C-100/14 P) ⁽¹⁾

(Överklagande — Skiljedoms klausul — Cocoon- och Dicoems-avtalen, ingångna inom ramen för sjätte ramprogrammet för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet samt innovation (2002 – 2006) — Oegentligheter — Icke stödberättigande utgifter — Uppsägning av avtal)

(2015/C 270/12)

Rättegångsspråk: franska

Parter

Klagande: Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) (ombud: advokaterna A. Franchi, L. Picciano och G. Gangemi)

Övrig part i målet: Europeiska kommissionen (ombud: S. Delaude och F. Moro, biträdda av advokaten D. Gullo)